

SKAK

BLADET

NR. 5
MAJ 1964
60. ÅRGANG

KR. 2,25

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

Eks-verdensmesteren Smyslov er en fremragende sanger og har nu igen gjort et »come-back« ved skakbrættet og deltager i interzoneturneringen i Amsterdam i maj måned

INDHOLD

Delegeretmødet – Skoleturneringerne – Stein blev Sovjetmester – Zoneturneringer i Moskva og Kecskemet – Teori, Strategi, Taktik – Opgaver – Korrespondanceskak – Nyheder

III. europa-zoneturnering i Kecskemet

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Pts.	Nr.
1. P. H. Clarke, England	-	1	0	0	0	1	0	1/2	1	1/2	1/2	1	0	1/2	0	1	7	12
2. Laszlo Szabo, Ungarn	0	-	0	1/2	1	0	1	1/2	1	1/2	1	0	1	1/2	1/2	1	8 1/2	5-6
3. G. P. Tringov, Bulgarien	1	1	-	1/2	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1/2	1/2	1/2	0	1/2	10 1/2	1
4. Ludek Pachman, Czekoslovakiet ...	1	1/2	1/2	-	1/2	1/2	1/2	0	1	1	1	1/2	1	1	0	1/2	9 1/2	2-3
5. A. Matanovic, Jugoslavien	1	0	1/2	1/2	-	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	9	4
6. Edwin Bhend, Schweiz	0	1	0	1/2	1/2	-	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	6	13-14
7. B. Bednarski, Polen	1	0	1/2	1/2	1/2	1/2	-	1/2	0	1	1	1/2	0	1/2	1/2	1/2	7 1/2	9-11
8. H. J. Hecht, Vesttyskland	1/2	1/2	0	1	0	1/2	1/2	-	1	1	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	7 1/2	9-11
9. W. Attard, Malta	0	0	0	0	1/2	1/2	1	0	-	1/2	0	0	0	0	0	0	2 1/2	16
10. A. Prameshuber, Østrig	1/2	1/2	0	0	0	1/2	0	0	1/2	-	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	4 1/2	15
11. W. Pietzsch, Østtyskland	1/2	0	0	0	1/2	1/2	0	1/2	1	1	-	1	1/2	1/2	1	1/2	7 1/2	9-11
12. M. Damjanovic, Jugoslavien	0	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	0	-	1	0	1	1	8 1/2	5-6
13. Wlastimil Hort, Czekoslovakiet ...	1	0	1/2	0	1/2	1	1	1	1	1/2	1/2	0	-	1	0	0	8	7-8
14. Florin Gheorghiu, Rumænien	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	0	-	1/2	1	8	7-8
15. Istvan Bilek, Ungarn	1	1/2	1	1	1	1/2	1/2	1/2	1	1/2	0	0	1	1/2	-	1/2	9 1/2	2-3
16. Kik Langeweg, Holland	0	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	0	1	0	1/2	-	6	13-14

Referat og partier på side 72

SKAKBLADET

Maj 1964 . Nr. 5 . 60. årgang . Redaktion: Eigil Pedersen

Medlemsblad for Dansk Skak Union

Dansk Skak Unions delegeretmøde

Mødet afholdtes i »Juniorhallen« i Holstebro søndag den 29. marts kl. 18,30. Formanden bød velkommen, og til dirigent valgtes Søren Knudsen, Holstebro.

1. Formandens beretning.

Formanden indledte med at uddele unionens hæderstegn til 7 medlemmer, og han takkede dem for det store arbejde, de havde udført. Unionens medlemstal viste en glædelig opadgående tendens og udgjorde pr. 1. januar 1964 6590 medlemmer, en fremgang på 341 medlemmer eller 5,5 %.

Danske spilleres deltagelse i udenlandske turneringer omtaltes, og formanden påpegede, at gode resultater udadtil var af stor betydning. Han gav derefter en oversigt over de indenlandske turneringer, som alle var blevet godt gennemført og med stigende deltagerantal. I holdturneringen havde deltaget 440 hold à 8 spillere, hvilket var en fremgang på 60 hold, men der var stadig i provinsen ca. 75 klubber, som ikke deltog på grund af et for lille medlemstal.

Formanden gav derefter en oversigt over de vigtigste vedtagelser på det forudgående hovedbestyrelsesmøde:

- a. Efter henstilling fra Nordisk Skakforbund vil der i år forsøgsvis blive arrangeret en skolelandskamp i Danmark mellem vinderne af skoleturneringerne i de forskellige nordiske lande.
- b. Da der har hersket nogen tvivl angående aldersgrænsen for juniorer, var denne fastsat til og med det kvartal, i hvilket man fylder 20 år.

c. Skakbladet.

Det var her vedtaget, at bladet kun skulle udkomme 10 gange årligt, idet juli og august skulle udgå, endvidere skulle september-nummeret udsendes samlet til klubberne. Opgaveafdelingen skulle nedskæres til 1,5 side pr. nummer, litteraturanmeldelser skulle udgå, og turneringsskemaer skulle bringes i mere sammentrængt form. Ved disse foranstaltninger vil bortfaldet af de to numre ikke bevirke nævneværdig indskrænkning af egentlig skakstof, og udeladelsen af de to numre ville betyde en væsentlig besparelse.

d. Olympiaden.

Det var vedtaget, at vi skulle deltage i olympiaden, og endvidere at de 6 bedstplacerede i landsholdsklassen skulle udgøre holdet.

e. Divisionsturneringen.

Angående denne turnering var vedtaget følgende:

- 1) Unionens tilskud til den enkelte klub beregnes på samme måde som sidste år.
- 2) Hver klub vil fra unionen som tilskud få udbetalt det beløb, som klubbens samlede rejseudgifter (sportsbilletter til 8 spillere) overstiger 400 kr. For 2. og evt. 3. hold sættes dette beløb til 200 kr.
- 3) Overnatningstilskudet forhøjes til 200 kr.
- 4) Turneringens officielle navn er: Danmarksturneringen i skak.
- 5) Spilledagene i 1964/65 bliver: $13/9$, $4/10$, $25/10$, $15/11$, $6/12$, $17/1$ og $7/2$.

f. Enkeltmandsturneringerne.

Til at behandle et af formanden udarbejdet forslag vedrørende enkeltmandsturneringerne, både påsketurneringen og lokale turneringer nedsattes et udvalg bestående af V. Juul Hansen, J. Haagen Hansen og formanden.

Formanden omtalte derefter mødet med forretningsudvalget for DASF. Vi havde tilbudt et omfattende samarbejde, et samarbejde som deres klubber kunne have fået meget udbytte af, og vi havde kun stillet den betingelse, at vi i samarbejdet skulle stille mod en sammenslutning, men det ville DASF's ledelse ikke. De ville gerne samarbejde, men ønskede på ingen måde en sammenslutning. Den logiske følge heraf var så, at vi afbrød ethvert officielt samarbejde med dem. For-

manden understregede derefter unionens henstilling til klubberne om ikke at arrangere turneringer med DASF.

Københavns Skakforening fejrer næste år 100-års jubilæum, og formanden udtalte i den anledning, at unionen burde yde sit bidrag til, at denne sjældne begivenhed blev fejret på værdig måde.

Formanden sluttede sin beretning med at udtale håbet om, at fremgangslinjen måtte fortsætte i det kommende år, og han anmodede alle om at medvirke hertil.

Jørgensen, Slagelse, takkede formanden for hans arbejde og udtalte ønsket om bedre kontakt med pressen.

Formandens beretning godkendtes énstemmigt.

2. Regnskabet.

Kassereren forelagde regnskabet, som godkendtes énstemmigt.

3. Kontingentet fastsattes uændret.

4. Formanden og kassereren genvalgte.

5. Da sekretæren, B. Borgå ikke ønskede genvalg, valgtes i stedet Eigil Meedom, Odense.

Formanden rettede en hjertelig tak til Borgå for hans arbejde for unionen og overrakte ham en gave fra unionen.

6. Til revisorer genvalgte C. Pless, Esbjerg, og nyvalgte R. Koch Iversen, Århus.

7. På 7. hovedkreds' vegne stillede formanden forslag om, at næste års påkestævne skulle afholdes i Ålborg, hvilket vedtoges.

Mødet sluttede med, at dirigenten motiverede et leve for Dansk Skak Union.

N. Kjær Larsen.

Bør enkeltmandsturneringen ændres?

Der har ofte i den senere tid været talt om mangler ved vor nuværende form for enkeltmandsturneringen, og især er det landsholds- og mesterklassens forhold, der er blevet kritiseret.

Jeg har derfor udarbejdet et forslag til ændring af turneringen og samtidig et forslag vedrørende lokale enkeltmandsturneringer. Jeg har her lagt vægt på at finde frem til en vis koordinering af disse turneringer, således at resultater opnået i en lokal turnering skulle give visse rettigheder.

Dette forslag blev behandlet i hovedbestyrelsen, og der blev nedsat et udvalg, bestående af *V. Juul Hansen*, *J. Haagen Hansen* og undertegnede til at gennemarbejde forslaget.

Da mange af vore medlemmer sikkert er interesseret, har jeg ladet forslaget duplikere, og det kan rekvireres hos mig ved indsendelse af svarporto.

Udvalget modtager meget gerne forslag om ændringer eller tilføjelser, og sådanne kan sendes til mig, inden udvalget holder sit første møde, antagelig medio juni. Det ville være ønskeligt, at forslag indsendes i 3 eksemplarer, så jeg kan tilstille de andre udvalgsmedlemmer et eksemplar hver.

N. Kjær Larsen.

Skoleturneringerne

Gymnasieturneringen

Semifinalerne afvikledes i marts og fik følgende udfald: Metropolitanskolen, København, vandt over Rønne, Odense katedralskole vandt over Nakskov, Struer vandt over Tønder, og Horsens vandt over Ålborg statsgymnasium. – Finalen spilledes søndag den 12. april i Odense mellem ovennævnte 4 vindere, og resultatet af kampen blev, at *Metropolitanskolen* sejrede med 4½ p. og blev dette års danmarksmester for gymnasiehold; nr. 2 blev Horsens med 4 p., medens Odense, der vandt i fjor, måtte nøjes med 3. pladsen og fik 2 p.; Struer blev sidst med 1½ p. Ved en lille afsluttende fest hyldedes de nye danmarksmestre, hvis 6 dygtige spillere hver fik overrakt et smukt sølvbæger.

Arne Henriksen, Tarm.

Grøde i skoleskakken

Landsudvalget for skoleskak er udvidet med 2 nye medlemmer: Vestjylland med unionsformanden Kjær Larsen, Varde, og Østjylland med F. Kortegård, Skanderborg, der tillige skal være redaktør af et påtænkt skoleskakblad. Det udsendes første gang til oktober i 4000 eksemplarer. Man er klar over i Landsudvalget, at der vil komme en betydelig tilgang af nye skoler til efteråret. Der vil blive spillet i 2 grupper efter alder og spillestyrke, i 1. og 2. division. – Nærmere herom udsendes til skolerne.

B. B.

Tak for Skakbladene

Til de mange, der har sendt mig skakblade og bøger, sender jeg hermed min hjerteligste tak! Måske er der mange, der har skakbøger liggende, som ikke bruges mere!? *Send dem venligst til mig.* Det vil få spillestyrken til at stige yderligere mellem vore skoleelever.

B. Borgå, Kystvej 46, Åbenrå.

Pokalkampe i Esbjerg og Horsens

Folkeskolepokalkampen i Esbjerg den 5. april fik følgende resultat: Nr. 1 Spangsbjerg skole, Esbjerg, 7 points, nr. 2-3 Thyborøn og Holsted 6½ p., Østre 5 p., Jerne 3 p. og Stormgades skole, Esbjerg, 2 points. – Stævnet afholdtes på Spangsbjerg skole under ledelse af kommunelærer John Fog, Esbjerg.

I Horsens afholdtes lignende stævne med overlærer S. A. Petersen som arrangør. Resultater: Nr. 1 Søndermarkskolen, Horsens, 8 points, Vamdrup og Vejle gymnasiums realafdeling 6 points, Nr. Snede 5 p., Sorring og Stouby 4½ p., Tvillum 3 p. og Skanderborgs B-hold 3 p.

Læg mærke til, at Skanderborg med et B-hold i ilden fører en forudseende skoleskakpolitik.

12 skoler på Lolland-Falster

melder sig til skoleskakturneringen, siger skoleinspektør O. Bundgård, Væggerløse. Det er en stigning på 100 procent.

Holstebro vandt danmarksmesterskabet

Søndag den 12. april spillede finalekampene om det danske mesterskab i skoleskak i Skanderborg. Skanderborg kommuneskole, som tre gange har hjemført det danske mesterskab, var arrangør af det fortræffelige arrangement og stod også for de fleste som storfavoritter til det fjerde mesterskab. Men enhver turnering kan bringe overraskelser – heldigvis – og det skete også i Skanderborg. Overraskelsen kom fra Nørrelandskolen i Holstebro, hvis unge spillere allerede i kampen om det jyske mesterskab havde gjort sig fordelagtigt bemærket, og ved kampene i Skanderborg var Holstebro-holdet bestående af følgende spillere: *Ole Johansen, Poul Erik Nielsen, Mogens Larsen, Torben Sørensen, Hans Højrup, Svend Graversen, Kjell Nielsen, Henning Pedersen, Henning Andersen og Steen Lauridsen*, helt ustyrlige og sikrede sig førstepladsen og mesterskabet med en score på 8 points – seks vundne og fire remis – og der er ingen tvivl om, at klubberne i Holstebro vil kunne få glæde af de talentfulde spillere. Rækkefølgen efter Holstebro blev: 2. Skanderborg 7 p.; 3. Brobjergskolen, Århus, 6½ p.; 4. Varde 6 p.; 5. Assens 5½ p.; 6. Ølgod 5½ p.; 7. Holeby 3½ p.; 8. Glostrup 3 p.; 9. Sct. Annæ gymnasium, København, 2½ p., og 10. Hillerød 2½ points.

International Skak Festival i Bled, Jugoslavien

I dagene 17.-20. september afholdes en international skakfestival, hvortil inviteres klubhold, bestående af 4 spillere + 1 reserve. – Holdene inddeles i 3 grupper, og hver gruppe spiller 11 runder efter Popp-systemet med 30 min. pr. parti. – I hver gruppe er der 5 præmier – højeste 50.000 din., laveste 6.000 din. – Tilmeldingsgebyr: 1.000 din. pr. hold. – Fuld pension på hotel i Bled fra 1.900 din. til 2.700 din. pr. dag pro persona. – 100 din. = ca. 1 kr.

Foreløbig tilmelding senest 30. maj og bindende tilmelding senest 20. august til Tourist Office Bled, Bled, Jugoslavija. – Udførligt program sendes mod svarporto ved henvendelse til

N. Kjær Larsen.

Leonid Stein blev Sovjetmester

Omkampen mellem Stein, Spasski og Cholmov om det sovjetiske mesterskab er afsluttet med en sejr til den 27-årige stormester fra Lvov - Leonid Stein - der scorede 2½ points mod Spasskis 2 og Cholmogs 1½ points. Stein er bl. a. kendt fra hans deltagelse i interzoneturneringen i Stockholm 1962 og her blev han mærkeligt nok også indblandet i en omkamp. Han skulle da spille med Gligoric og Benkö om en plads til kandidatturneringen og vandt omkampen, men kunne alligevel ikke få lov til at stille op i Curacao, da russerne ikke rådede over flere pladser og Benkö, der blev nr. 2 i omkampen, fik chancen. Boris Spasski spillede mod sædvane meget tamt i selve mesterskabsturneringen, og gik helt ind for at kvalificere sig til zoneturneringen, hvilket også lykkedes. Men i omkampen spillede han igen sit friske spil, hvilket det følgende parti beviser, samtidig med at det giver kongegambittens venner ny vind i sejlene.

3933 Kongegambit

Hvid: Spasski. Sort: Cholmov.

1. e4, e5 2. f4, e×f4 3. Sf3, Le7.

Den såkaldte Cunningham-variant, som i sin omstøbte form gælder for at være et af de allerbedste forsvar, men også 3 —, d5 har sine tilhængere.

4. Sc3!

Man slår forgæves op i de store teoribøger for at finde dette træk, som udsætter hvid for løberskakken på h4 uden muligheden Kf1, hvilket kan ske efter det vanlige 4. Lc4. Russiske ekspertkredse har syslet med nyheden.

4. —, Sf6.

Dette træk bygger på den kendsgerning, at 4. —, Lh4† ikke giver noget. Efter 5. Ke2 står løberen dårligt og sort må spille tid på at flytte den f. eks. 5. —, Lg5 6. d4, Lh6 som i partiet Filtzer-Uusi, Moskva 1956, og nu kan hvid med 7. g3!, f×g3 8. h×g3, L×c1 9. D×c1 få et reelt forspring i udviklingen.

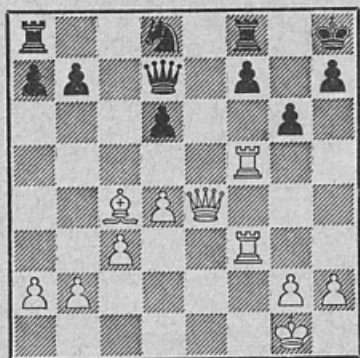
5. e5, Sg4 6. d4, Se3 7. L×e3, f×e3 8. Lc4, d6 9. 0-0, 0-0 10. Dd3, Sc6 11. e×d6, c×d6 12. Tael, Lg4 13. T×e3, Kh8?

Spild af tid! Sort burde have forsøgt manøveren Lg4-h5-g6 som forsvar for kongefløjen.

14. Sd5, Lg5 15. S×g5, D×g5 16. Tg3!, Dh5 17. Se3, Ld7 18. Sf5, L×f5 19. T×f5, Dh4 20. e3, De7 21. Te3, Dd7 22. Tef3, Sd8.

Spasski har nu et overlegent spil, mens hans modstander savner samspil mellem brikkerne.

23. De4, g6.

24. Dh4!.

Et stærkt angrebstræk. Efter 24. —, g×f5 bliver sort mat i to træk og også efter andre træk er sorts stilling temmelig håbløs.

24. —, Tg8 25. T×f7!. Opgivet.

Noter af Zandor Nilsson i Stockholmstidn.

Det afgørende parti

Det første parti i omkampen mellem Stein og Spasski blev afgørende for mesterskabets placering.

3934 Grünfeld-indisk

Hvid: Spasski. Sort: Stein.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5 4. c×d5, S×d5 5. e4, S×c3 6. b×c3, Lg7 7. Lc4, 0-0 8. Se2, Sc6 9. h4.

Spasski indleder et angreb på den sorte kongestilling, selvom et fløjangreb ifølge Steinitz kun får succes, når centrum er fastlagt!

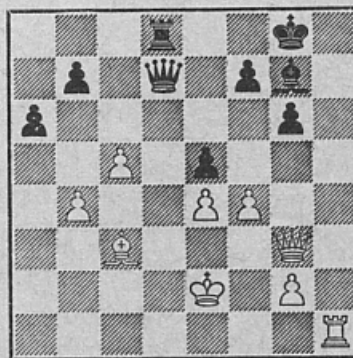
9. —, Sa5 10. Lb3, e5 11. h5, S×b3 12. a×b3, c×d4 13. c×d4, Ld7 14. h×g6, h×g6 15. Dd3.

Rettet mod 15. —, Lb5. Bedre var dog 15. Lh6.

15. —, Db6 16. Ld2, Tf-c8 17. Ta5, a6 18. Tc5, T×c5 19. d×c5, Dc7 20. Lc3, e5 21. b4, Td8 22. Dg3, Lb5! 23. f4.

Giver plads for kongeflugten og efter f. eks. 23. —, e×f4? får hvid et stærkt angreb med 24. Dh3 truende Dh8†!

23. —, Dd7 24. Kf2, L×e2 25. K×e2.

25. —, a5!

Meget stærkere end 25. —, e×f4 26. Dh3, L×c3 27. D×c3, Dd4.

26. Kf2, a×b4 27. L×e5, L×e5 28. f×e5, Dd4† 29. Kf3, Dd3† 30. Kf4, Dd2† 31. Kg4.

Ikke 31. De3 p. gr. af g6-g5† og den hvide dronning går tabt.

31. —, Td4! 32. Tf1, T×e4† 33. Kh3, Dh6† og hvid gav op.

Den sovjetiske zoneturnering

Det blev *Spasski*, *Bronstein* og *Stein*, som blev de lykkelige vindere af de tre pladser til interzoneturneringen i Amsterdam. Den uhyre jævnbyrdighed mellem de syv kvalificerede spillere fremgår tydeligt af turneringstabellen. Vinderen Spasski tog et point mere end 50 procent-gevinsten, og alligevel er der kun to points forskel mellem ham og sidste mand. Både for *Geller* og *Kortschnoj* blev turneringens resultat en skuffelse! For Geller mest fordi han ved kandidatturneringen i Curacao delte anden- og tredjepladen med *Keres* og tabte omkampen knebent til *Keres*, som derefter gik direkte til kandidatturneringen næste år! Nu varer det 4-5 år, inden Geller igen får chancen for at komme til kandidatturnering! Man kan glæde sig over, at *David Bronstein* igen er med i VM-turneringerne, og han har kæmpet som en løve for at nå så langt. Her følger nogle interessante partier fra den spændende zoneturnering.

	1	2	3	4	5	6	7	I	II	Pts.
1. Stein	—	1/2 1	1/2 1	1/2 1/2	1/2 1/2	1/2 1/2	0 1/2	2 1/2	4	6 1/2
2. Suetin	1/2 0	—	1/2 1/2	0 1/2	0 1/2	1 1/2	1 1/2	3	2 1/2	5 1/2
3. Kortschnoj	1/2 0	1/2 1/2	—	1/2 0	0 1/2	0 1/2	1 1	2 1/2	3	5 1/2
4. Spasski	1/2 1/2	1 1/2	1/2 1	—	1/2 1/2	0 1	0 1	2 1/2	4 1/2	7
5. Bronstein	1/2 1/2	1 1/2	1 0	1/2 1/2	—	1/2 1/2	1/2 1/2	4	2 1/2	6 1/2
6. Cholmow	1/2 1/2	0 1/2	1 1/2	1 0	1/2 1/2	—	1/2 1/2	3 1/2	2 1/2	6
7. Geller	1 1/2	0 1/2	0 0	1 0	1/2 1/2	1/2 1/2	—	3	2	5

3935

Siciliansk

Hvid: *B. Spasski*. Sort: *A. Suetin*.

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, c×d4 4. S×d4, e6 5. Sc3, Dc7 6. Le3, a6 7. f4.

I øjeblikket er denne opmarch mindre undersøgt. Teksttrækket ser sundt ud.

7. —, b5.

Ser logisk ud. Turneringsbulletinen foreslår: 7. —, S×d4 8. D×d4, b5 9. Le2, Se7 fulgt af Sc6. Mindre godt er: 7. —, Lb4 for svaret 8. S×c6, D×c6 9. Dd4!.

8. S×c6, D×c6.

Formodentlig er 8. —, d×c6 nok så smidigt f. eks. 8. —, d×c6 9. Le2, Lb7 10. Lf3, c5 11. 0-0, Le7! og sort står udmærket.

9. Le2.

Her står løberen bedre end på d3. Teksttrækket indeholder en lille taktisk pointe.

9. —, b4.

Fører til store komplikationer, som falder ud til hvids fordel. Nærmere undersøgelse fortjener: 9. —, Lb7 10. Lf3, Tc8 11. e5, Dc7 etc.

10. Lf3, b×c3.

Sort er tvungen til at fortsætte. Efter 10. —, Lb7 11. e5, Dc7 12. Se4 er hvid i fordel.

11. e5, c×b2 12. Tb1.

Efter 12. L×c6? får sort for meget materiale for dronningen.

12. —, Lb4†.

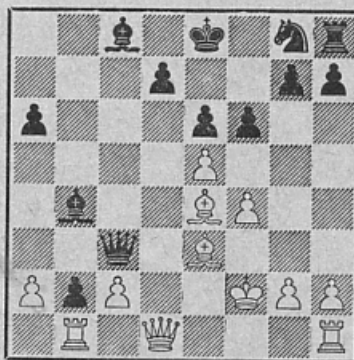
Stærkere end 12. —, Dc3† 13. Ld2.

13. Kf2, Dc3 14. L×a8, f6.

Rigtigt spillet. Sort gør bedst i omgående at mobilisere sin kongeføj for at få modspil fremfor at bevare bonden på b2.

15. Le4.

Forbereder en forenkling med 16. Dd4. Mindre godt var 15. Ld4 for 15. —, Lc5!.

15. —, Sh6.

Til interessante forviklinger fører 15. —, f×e5 16. Dh5†, g6, og nu råder hvid over to chancerige fortsættelser:

1) 17. D×e5, Sf6 18. Lf3, D×c2† 19. Kg3, Lc3 20. Ld4, Sh5† 21. Kh4, og hvid må kunne vinde, eller

2) 17. L×g6†, h×g6 18. D×h8, D×c2† 19. Kg3, e×f4† 20. L×f4, og det sorte angreb slår ikke længere igennem, f. eks. 20.—, Dd3† 21. Kh4, Le7† 22. Lg5, L×g5† 23. K×g5, Df5† 24. Kh4, g5† 25. Kh5, Df7† 26. K×g5, Df5† 27. Kh4, Df4† 28. g4, Df2† 29. Kg5, De3† 30. Kg6, De4† 31. Kh5!, og hvid vinder (Boleslawski).

16. e×f6, D×f6 17. Dh5†, Sf7 18. c4!.

Sort truede med at overtage initiativet efter 18.—, Lc3 fulgt af d7-d5.

18.—, g6.

For at komme til kort rokade.

19. De2, Lc3.

Her giver 19.—, Sg5 ikke noget for svaret 20. La8!, Lc3 21. Th-f1!.

20. Lf3, 0-0 21. Th-d1.

Nu har hvid konsolideret stillingen, men sort har endnu en pil i koggeret.

21.—, g5.

Indledningen til et farligt modspil, som skal mødes nøjagtigt fra hvids side. Efter f. eks. 22. f×g5?, S×g5 vil 23. L×g5 resultere i at den sorte Bb2 bevarer livet, og efter 23. Kg1, S×f3† 24. D×f3, D×f3 25. g×f3, T×f3 26. Ld4, Lb7 27. L×c3, T×c3 28. T×b2, Lc6 bliver slutspillet sikkert remis.

22. Dd3!.

Giver f-bonden i bytte for b-bonden.

22.—, g×f4 23. Ld4, L×d4† 24. D×d4, Se5.

Bedre end 24.—, Dh4† 25. Kg1, Sg5 26. T×b2, og Lc8 kommer ikke ud.

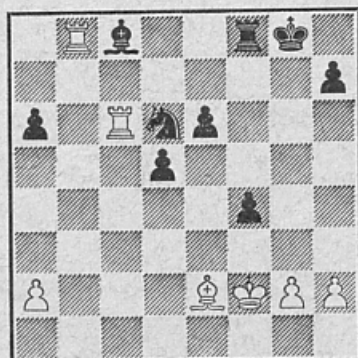
25. T×b2.

Hvid kunne ikke holde c-bonden med f. eks. 25. c5 på grund af 25.—, Dh4† 26. Kg1, S×f3† 27. g×f3, Lb7 etc.

25.—, S×c4 26. D×f6, T×f6 27. Tb8, Tf8 28. Tc1, d5.

Eller 28.—, Sd6 29. Tc7!, og sort kan ikke frigøre sig.

29. Le2, Sd6 30. Tc6.

Herefter får sort ganske gode modchancer. Boleslawski angiver 30. Lg4! som det stærkeste, f. eks.

1) 30.—, d4? 31. T×c8! og vinder, eller

2) 30.—, Ld7 31. Tb6!, Se4† 32. Ke1 med hurtig gevinst.

30.—, Se4† 31. Ke1, Ld7.

Tvinger til tårnafbytning, og pludselig er de sorte centrumsbønder en magtfaktor.

32. T×f8†, K×f8 33. T×a6, Ke7 34. Ta8.

Ikke 34. a4? for 34.—, Sc5, men 34. Ta7 havde været bedre.

34.—, Kd6 35. a4, Lc6 36. Ta7, Se5 37. a5, d4 38. Lf3.

På 38. a6 spiller sort 38.—, d3 39. Lf3, Lb5!.

38.—, e5?.

Ærgerligt i et så spændende parti. Sort skulle have fortsat med 38.—, Lb5!, og efter 39. T×h7, e5 havde hvid haft mange vanskeligheder at overvinde.

39. L×c6, K×c6 40. T×h7, e4 41. a6!, og nu gav sort op, da 41.—, S×a6 42. Th6†, Kb5 43. T×a6, K×a6 44. h4 er håbløst.

Noter af dr. Euwe.

3936

Spansk

Hvid: Stein. Sort: Spasski.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3, 0-0 8. c3, d5!?

Den kendte Marshall-variant, som stadig giver sort gode praktiske chancer.

9. e×d5, S×d5 10. S×e5, S×e5 11. T×e5, c6 12. d4, Ld6 13. Te1, Dh4 14. g3, Dh3 15. Le3, Lg4 16. Dd3, Ta-e8 17. Sd2, Te6 18. a4, b×a4 19. T×a4, f5 20. Df1, f4?.

Fristende, men hvid finder en raffineret løsning på bindingsproblemet i e-linien. Bedre var sikkert 20.—, Dh5.

21. D×h3, L×h3 22. T×a6!.

Stein gør jagt på bønder og henter tre for officeren!

22.—, f×e3 23. T×e3, T×e3 24. f×e3, Le7! 25. T×c6, Lg5! 26. L×d5†, Kh8 27. Lg2.

Spasski er farlig til det sidste, og teksttrækket er den eneste fornuftige parade mod matruslerne.

27.—, L×e3† 28. Kh1, L×g2† 29. K×g2, L×d2 30. b4, g5! 31. g4, Le1 32. d5,

og man enedes om remis.

3937

Spansk

Hvid: *Geller*. Sort: *Spasski*.

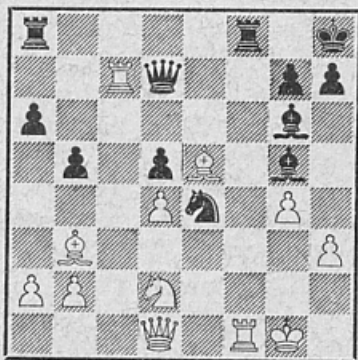
1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, d6 5. 0-0, Lg4 6. h3, Lh5 7. c3, Sf6 8. d4, b5 9. Lb3, Le7 10. Le3, 0-0 11. Sb-d2, d5.

Et nyt træk i denne stilling.

12. g4, Lg6 13. d×e5, S×e4 14. Sb1, Dc8!

Nu er det farligt at slå den sorte d5-bonde.

15. Sd4, S×e5 16. f4, c5! 17. f×e5, c×d4 18. c×d4, Dd7 19. Sb-d2, f6 20. Ta-c1, Kh8 21. Lf4, f×e5 22. L×e5, Lg5! 23. Tc7.

23. —, D×c7! 24. L×c7, Le3† 25. Kg2, S×d2 26. T×f8†, T×f8 27. L×d5, Tf2† 28. Kg3, Sf1† 29. Kh4, h6 30. Ld8, Tf8!,

og hvid opgav den håbløse stilling.

3938 Modtaget dronninggambit

Hvid: *D. Bronstein*. Sort: *V. Kortschnoj*.

1. d4, d5 2. c4, d×c4 3. Sf3, Sf6 4. Sc3.

Her trækkes almindeligvis 4. e3 for hurtigst muligt at erobre gambitbonden.

4. —, a6 5. e4.

Dermed spiller Bronstein en ægte gambit!

5. —, b5 6. e5, Sd5 7. a4, S×c3.

7. —, b4 ville svække Bc4 og føre til en opløsning af den sorte bondemur på dronningfløjen.

8. b×c3, Dd5 9. g3!, Lb7.

Bedre muligheder for at bevare gambitbonden bød 9. —, Db7 10. Lg2, Le6 for at spille løberen til d5.

10. Lg2, Dd7 11. La3!, e6.

Mindre tiltalende fandt Kortschnoj fortsættelsen 11. —, g6 12. 0-0, Lg7 13. Te1, 0-0 14. De2 med den nederdrægtige trussel e5-e6, som sikrer hvid et stærkt angrebsspil. Han sikrer derfor sin centrumsstilling, selv om rokaderetten går tabt.

12. L×f8, K×f8 13. 0-0, g6 14. Sh4, c6.

Her var afbytningen på g2 at foretrække.

15. f4, De7 16. Dd2, Kg7.

Rettet mod et evt. f4-f5, men ...

17. f5!.

Alligevel! Den tvungne åbning af f-linien sikrer hvid et godt angrebsspil.

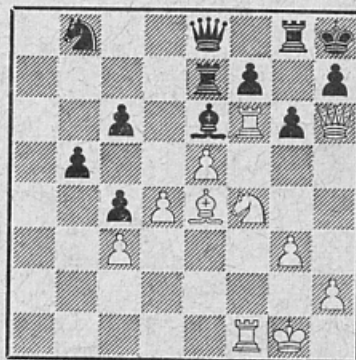
17. —, e×f5 18. T×f5!, Le8 19. Tf6, Ta7 20. Ta-f1, Le6 21. Dg5, De8 22. Le4, Tg8.

22. — h6 ville svække feltet g6, og efter 23. Dd2 (truer 24. d5), Te7 24. S×g6, f×g6 25. T×g6†, D×g6 26. L×g6, K×g6 27. Tf6†, Kg7 28. De4, Lf7 (eller 28. —, Tg8 29. Dg6†, Kh8 30. D×h6†, Th7 31. Df4 etc.) 29. Dg4†, Kh7 30. Df5† fulgt af e5-e6 er sort færdig.

23. Sg2!.

Et fint angrebstræk, som er rettet mod støttepunktet Le6.

23. —, Kh8 24. Sf4, Te7 25. a×b5, a×b5 26. Dh6.

Stillet overfor truslen: 27. S×e6, f×e6 28. L×g6, T×g6 29. Tf8† beslutter sort sig til at give gambitbonden igen, men heller ikke dette hjælper noget.

26. —, Sd7 27. L×c6.

Bondetabet betyder ikke så meget. Værre er det, at hvids »slumrende« bondecentrum nu vækkes til live.

27. —, b4 28. d5, Lg4 29. e6, Df8 30. D×f8, S×f8 31. h3!.

Endnu en lille finesse. Efter 31. d6 kunne sort endnu kæmpe videre med kvalitetsofret: 31. —, T×e6 32. S×e6, L×e6. Derfor skal løberen trænges bort fra feltet e6.

31. —, g5.

Endnu et forsøg. På 31. —, Lf5 følger naturligvis 32. g4.

32. d6, T×e6 33. S×e6, L×e6 34. c×b4, Kg7 35. Le8, c3 36. L×f7, opgivet.

Noter af Hans Johner
i »Neue Züricher Zeit«.

III. europæiske zoneturnering

Skuepladsen for den tredje og sidste af de europæiske zoneturneringer blev spillet i den ungarske provinsby Kecskemet. Turneringen var svagere besat end forgængerne i Halle og Enschede, selvom der blandt de 16 deltagere var fem stormestre og seks internationale mestre. Idet vi henviser til tabellen på første omslagsside vil læseren bemærke, at stormestre som *Matanovic* og *Szabo* ikke kvalificerede sig til interzoneturneringen. Vi bringer her partiet mellem to af turneringens favoritter.

3939 Kongeindisk

Hvid: *Pachman*, Tjcekoslovakiet.
Sort: *Bilek*, Ungarn.

1. d4, Sf6 2. c4, d6 3. Sc3, g6 4. e4, Lg7 5. f3, 0-0 6. Le3, b6 7. Ld3, Lb7.

Den hvide opbygning med styrkelse af det hvide bondecentrum ved f2-f3 stammer fra den tyske stormester Friedrich Sämisch.

8. Sge2, c5 9. d5.

Dermed bliver den sorte løber på b7 lukket ude i nogen tid, men sort får lejlighed til linie-åbning efter e7-e6. Bedre var sikkert 9. 0-0, Sc6 10. Lc2, hvorefter feltet d4 stadig var hersket af hvid.

9. —, e6! 10. g4.

Efter 10. dxe6, fxe6 kan sort før eller senere bringe det hvide bondecentrum til at vakle efter d6-d5. Pachman vil storme den sorte kongestilling og opgiver den korte rokade.

10. —, exd5 11. cxd5, Te8! 12. Dd2.

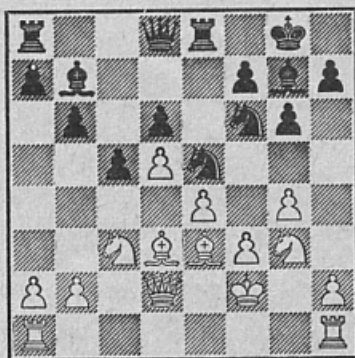
Løberen på e3 trænger til beskyttelse, da sort truer med at slå på d5.

12. —, Sbd7 13. Kf2!?

Da Pachman så hurtigt som muligt vil trække sit a-tårn til g1 og derefter spille h2-h4-h5 synes kongetrækket meget naturligt. Alligevel er modstanderen nu i stand til at drage nytte af den hvide konges udsatte stilling.

13. —, Se5! 14. Sg3?

Giver lejlighed til en overraskende vending. Hvid burde have forsøgt 14. Kg3 eller 14. Kg2, selvom også disse træk har deres skyggesider.

14. —, Lxd5!

Således åbner sort e-linien. I det følgende angreb er den sorte springer bedre end løberen.

15. Sxd5.

Efter 15. exd5, Sexg4† vinder sort løberen på e3.

15. —, Sxd5 16. exd5, Df6.

Med trussel på f3 og g4 samtidig med at dronningen skæver til b2!

17. Le4, Sxg4† 18. Kg2, Sxe3† 19. Dxe3, Dxb2† 20. De2.

Eller 20. Kh3, f5.

20. —, Dxe2† 21. Sxe2, Lxa1 22. Txa1.

Bilek har nu tårn og tre bønder for to lette officerer — en afgørende overvægt, især fordi de hvide officerer savner angrebspunkter i den sorte stilling.

22. —, b5 23. Kf2, Te5 24. Td1, Tae8 25. Sc3, a6 26. Ld3, Kg7 27. Lf1, Th5 28. h3, Th4 29. Se4, Thxe4.

Det simpleste. Den hvide løber er magtesløs mod de sorte fribønder.

30. fxex4, Txe4 31. Td3, b4 32. Kf3, Te1 33. Le2, a5 34. Te3, Ta1 35. Te7.

Udsigtsløs var 35. Lc4 for 35. —, a4 fulgt af Tc1, men også Pachmans modangreb er for-gæves.

35. —, Kf6 36. Td7, Ke5 37. Txf7, Txa2 38. Th7, a4 39. Ld3, Ta3 40. Ke2, g5 41. Tg7, Kd4 42. Lf5, Te3† 43. Opgivet.

Efter 43. Kd2 følger 43. —, Tg3 og efter 43. Kf2, Te5 44. Txg5 kan sort slutte meget effektivt med 44. —, Txf5! 45. Txf5, a3 og de sorte fribønder kan ikke standses.

Noter af Rellstab i »Hamburger-Abendblatt«.

3940 Siciliansk

Hvid: *Bednarski*, Polen.
Sort: *Tringov*, Bulgarien.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Lg5, e6 7. f4, Db6.

Denne omdiskuterede bonderovsvariant valgte Tringov tre gange i turneringen. Resultat: en gevinst og to remis!

8. Dd2, Dxb2 9. Tb1, Da3 10. e5, dxex5 11. fxex5, Sfd7 12. Lc4, Sxe5!?

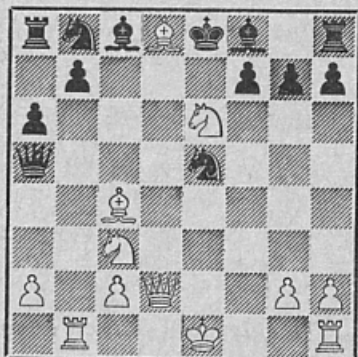
Også i den moderne teori angives dette træk med et spørgsmålstegn p. gr. a. svaret 13.

Sbd5!. Hvid vælger et andet svar, og det kan tyde på, at der trods alt er noget i vejen med den hvide stilling efter 13. —, Da5!.

13. S×e6.

Det hele udvikler sig højst interessant.

13. —, Da5 14. Ld8.

Nu holder ikke 14. —, S×c4 for 15. L×a5, S×d2 16. Sc7† fulgt af K×d2. Men sort har en redning i den tilsyneladende håbløse stilling.

14. —, Sf3†! 15. g×f3, De5† 16. Se4!, f×e6 17. Lh4.

Stærkere er 17. La5!.

17. —, Se6 18. 0-0, b5 19. Ld3, Le7 20. L×e7, K×e7 21. a4, b4 22. T×b4!, S×b4 23. D×b4†, Kf7 24. Sd6†, Kf6 25. Se4†, Kf7 26. Sd6†.

Hvid nøjedes med remisskakker, men burde nok have gjort gevinstforsøg med 26. f4!.

Noter af E. Lundin i »Dagens Nyheter«.

3941 Siciliansk

Hvid: Bilek, Ungarn.

Sort: Tringov, Bulgarien.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Lc4, e6 7. Lb3, Le7 8. f4, 0-0 9. Df3, Sbd7 10. Le3, Dc7 11. g4, Sc5 12. g5, Sfd7 13. f5, Se5 14. Dh3, S×b3 15. a×b3, Te8 16. 0-0, g6 17. Sf3, Lf8 18. S×e5, d×e5 19. Tf3, Lg7 20. f×g6, f×g6 21. Dh4, De7 22. Th3, Lf8 23. Tf1, Ld7 24. Tf6!, Dg7 25. Thf3, De7 26. Df2, Lg7 27. Tf7, Dd8 28. h4, Tf8 29. Le5!, T×f7 30. T×f7, Te8 31. Ld6, Lc6 32. Te7!, Df8.

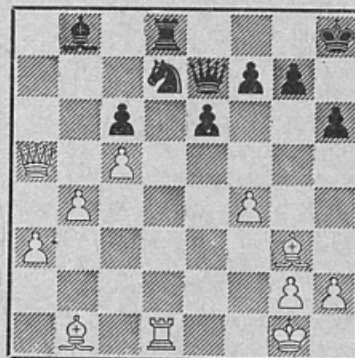
Men ikke 32. —, Le8 for 33. T×g7† og sort bliver mat.

33. D×f8†, T×f8 34. T×g7†!, K×g7 35. L×f8†, K×f8 36. Kf2, Ke7 37. Ke3, Kf7 38. Sd1, Kg7 39. Sf2, h6 40. Sg4, h×g5 41. h×g5, Le8 42. S×e5, Kf8 43. Kd4, opgivet.

Georghiu var nær ved!

Junior-verdensmesteren Georghiu, Rumænien, var ikke i bedste form. Med ti remis'er, tre gevinster og to tabspartier havnede han på 7/8 pladsen. Men alligevel var Georghiu nær ved at kvalificere sig, kun et træk! Se følgende stilling.

(Pachman)

(Georghiu)

32. —, Sb6!.

Sort står til tab. Springertrækket giver mulighed for at »prøve« nogle dronningeskakker.

33. T×d8†, D×d8 34. D×b6, Dd4† 35. Kf1, Dc4† 36. Ke1, Dc1† 37. Ke2, Db2† 38. Kf3?

Et lille fejlgreb, som dog hurtigt kan repareres. Hvid var sikkert i tidnød. Det rette var 38. Ke3 f. eks. 38. —, Dc1† 39. Kd4, Db2† 40. Kc4, Dc1† og nu da tidnøden er afklaret, kunne hvid i ro og mag beslutte sig til 41. Kb3!, D×b1† 42. Ka4, Dc2† 43. Ka5 og vinde.

38. —, Db3† 39. Kg4??.

Hvid overser et problemtræk og havner i en matstilling. Efter 39. Ke2 kunne hvid endnu vende tilbage til den forannævnte gevinstvariant.

39. —, Dd1† 40. Kh3.

Et spørgsmål til Dem: Hvad spiller sort på 40. Kh4??.

40. —, f5! 41. D×b8†, Kh7 42. Opgivet.

Efter 40. Kh4 spiller sort det elegante 40. —, Le5! og vinder.

Bestil gratis abonnement på

»Comedie«

ugeblad for læserbreve.

I nr. 5 demonstreres sensationen det runde skakbræt.

Postbox 33, Helsingør eller
postbox 75, Randers.

TEORI STRATEGI TAKTIK

Da Mogens Moe blev landsholdsspiller

Et af vore unge skaktalenter, Mogens Moe, der flere gange i de sidste par sæsoner har gjort sig fordelagtigt bemærket, kravlede i påskeugen et trin op ad rangstigen, idet det lykkedes ham at spille sig op i landsholdsklassen.

Ved sejre over Palle Henriksen, København, Erik Pedersen, Nørresundby, og Per Møller, København, og remis mod Jens Kølback, Herning – en anden af vore kommende storspillere – og atter tre sejre over henholdsvis Ejner Andersen og Jørgen Haagen Hansen, begge København, samt Frode Søby, Århus, opnåede han i alt 6½ points af 7 mulige! Sandheden i ære: han var i tabsfare både mod Kølback og Jørgen Haagen Hansen, men red begge gange stormen af.

3942 Firspringerspil

Spillet i 2. runde i mesterklassen, gruppe A den 25. marts 1964

Hvid: *Mogens Moe*, København.

Sort: *Erik Pedersen*, Nørresundby.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Sc3, Sf6 4. Lb5, d6.

4. —, Sd4 er en langt mere chancerig måde at bekæmpe firspringerspil på.

5. d4, Ld7 6. L×c6, L×c6 7. Dd3, De7 8. 0-0, h6 9. d5, Ld7 10. Le3, a6 11. Dc4, Tc8?.

Bedre er 11. —, Dd8.

12. Db4, b6 13. Dc4, b5 14. Db4, g6 15. a4, b×a4 16. S×a4, Lb5 17. c4, L×a4 18. D×a4†, Dd7 19. D×a6??.

Hvid glemmer helt at dække bonden på e4. Efter 19. c5 eller 19. Sd2 har hvid klar gevinststilling.

19. —, S×e4 20. c5, Lg7 21. c6, Dd8.

Ikke Dg4 eller Df5 på grund af h3 og Sh4.

22. Dc4, f5 23. b4, 0-0 24. Ta7, Sf6 25. b5, Sg4 26. Ld2, e4 27. Sd4, Dh4 28. h3, Se5 29. De2, Tf7 30. Se6, g5.

Tilskuerne anså her hvid for fortabt over for de sorte bønder, der stormede frem.

31. b6, c×b6.

Sort kan lige så godt slå bonden, ellers spiller hvid b7 og Ta8 og får på den måde en dronning mere.

32. T×f7, K×f7 33. Da6.

Hvid stod slet ikke så dårligt alligevel. Her truer han med at sætte sort mat – begyndende med 34. Db7†.

33. —, Te8 34. c7, Sf3† 35. g×f3.

Koldblodigt spillet. Hvid har i alle varianter et tempo mere.

35. —, D×h3 36. c8D, Te7 37. Da-b7.

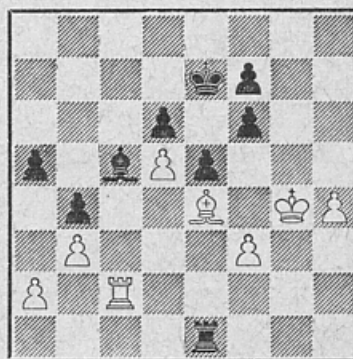
Det er lidt uvant at operere med to dronninger!

Og sort opgav, thi der kunne følge:

37. —, e×f3 38. D×e7†, K×e7 39. Dc7†, Ke8 40. S×g7†, Kf8 41. Se6†, Ke8 42. Dd8†, Kf7 43. Df8†, Kg6 44. De8†, Kf6 45. Lc3 mat.

Noter af Mogens Moe i »Berlingske Tidende«.

Uilgefarvede løbere — men ikke remis

I næstsidste runde blev partiet Eigil Pedersen-Bent Larsen afbrudt i denne stilling, og det var vist den almindelige opfattelse, at den måtte være remis. Er merbonden ikke værdiløs? Er f5 ikke solidt blokeret? Er h-bonden ikke en god trumf for hvid?

Nej til alle tre spørgsmål. Hvid kan lige akkurat overkomme at passe på feltet f5 og de svage bønder på a2, d5 og f3, men når den sorte løber kommer til e1 og tårnet til h1, får truslen på h4 den hvide stilling til at styrte sammen, og så er det i øvrigt ligegyldigt, om bonden står der eller på h5. I sidste tilfælde lurer også en tårnmanøvre til g5, der både er en trussel mod h-bonden og mod blokaden på f5.

Hvis sort får byttet en f-bonde af mod d5 eller f3, kan hans centrumsbønder ikke holdes tilbage. Og hvis hvid stiller sin konge på f5, skal han passe på, at han ikke bliver sat mat!

Begge spillere var under analysen kommet til samme resultat: sort vinder, løbermanøvren til e1 gør det af med hvid.

Der fulgte:

41. Tg2, Th1 42. Tc2, Kf8 43. Kg3, Td1 44. Kg4.

Der truede jo f5.

44. —, Tg1† 45. Kh3, Le3!.

Hvid har intet modspil mod de sorte manøvrer. Efter 46. Tc6, Lf4! truer afgørende 47. —, f5!, og efter 47. h5, Tg5 48. T×d6,

f5 49. Lb1, e4 50. Tc6, T×h5† 51. Kg2, Th2† 52. Kg1, Td2 53. Lc2, e3 er hvid færdig.

46. Tg2, Th1† 47. Th2, Td1 48. Kg4, Ld4!.

Løberen skal til c3 og derfra til e1.

49. Lc2, Tg1† 50. Kh3.

Det duer heller ikke at sætte kongen på f5, der kan f. eks. følge 50. Kf5, Tg3 51. Le4, Kg7 52. Tc2, Lc3 53. Th2, Tg1 54. Lc2, Le1 55. Ld3, Lg3 56. Th3, Lf4 og 57. —, Ta1 med klar gevinststilling.

50. —, Lc3 51. Tg2, Tf1 52. Le4.

Hovedplanen ville være kommet til udførelse efter 52. Kg4, Th1, truslen Le1 er dræbende.

52. —, f5 53. L×f5, T×f3† 54. Kg4, Tf4† 55. Kg5, Le1 56. Tg4, Tf2 57. Tg1, Ld2†. Hvid opgiver.

Efter 58. Kf6, e4 cykler e-bonden.

Bent Larsen.

3943 Wiener-parti

Spillet i Europa-Cup, semifinalen, gruppe 5
Hvid: *Julius Nielsen*, Danmark.
Sort: *Wilb. Weiss*, Vesttyskland.

1. e4, e5 2. Sc3, Sf6 3. Lc4, S×e4 4. Dh5, Sd6 5. Lb3, Sc6 6. Sb5, g6 7. Df3, f5 8. Dd5, De7 9. S×c7†, Kd8 10. S×a8, b6 11. d3, Lb7 12. h4.

Alt gammelkendt, nu truer Lg5.

12. —, f4 13. S×b6, a×b6 14. Df3, Sd4 15. Dh3, Lh6 16. Se2, S×e2 17. K×e2, f3† 18. g×f3, L×c1 19. Ta×c1, Tf8 20. Th-g1, Tf4!.

Hvid har spillet denne variant til hvids 20. træk flere gange, og det er gået godt. I dette parti får jeg at se, hvor stærkt sorts angreb er efter 20. —, Tf4. Det var mit ønske at se, hvor meget der var i stillingen, og der var mere, end jeg havde tænkt mig!

21. Tc-e1, Sf5 22. Kd1, S×h4 23. Te3, S×f3 24. Tg3, Sd4.

Truende med Th4.

25. Dh2, Sf5 26. Te1.

Efter 26. —, S×g3 27. f×g3 får hvid lidt modvægt mod de sorte bønder, og han håber, det er nok. Den forbistrede springer!

26. —, Sh4?.

Nu overdriber sort.

27. c3, Lf3†?.

Hvid havde tænkt på at spille 27. Te2 for at lokke Lb7 til f3, men opgav tanken fordi der ikke var nogen løsning på problemet uden Lf3!. 27. c3 gør et virkeligt forsøg på at få tag på spillet, idet der skal følge Kc1 og Ld1. Nu kom Lf3 gratis!

28. T×f3!, S×f3 29. D×f4, e×f4 30. T×e7, K×e7.

Nu har vi et svært slutspil, hvor hvid står lidt bedre.

31. Ld5, Sg5 32. a4.

Løberen er placeret på den store diagonal, og fremrykningen sker naturligvis på dronningfløjen, hvor hvid er stærkest.

32. —, Kd6 33. Lh1, h5 34. b4, Se6 35. Le4, g5 36. Lg6, Sg7.

Sort vil ikke have bønderne fastlagt på g5 og h4.

37. f3, Kc6 38. Ke2, d6 39. Kf2, Kc7.

Her var 39. —, d5 bedre.

40. c4, Kb8 41. d4, Kc7 42. d5, Kb7.

Sorts store fejl i dette parti er, at han regner det for sikker remis og derfor ikke spiller aktivt nok.

43. Ke2, Kc7 44. Kd2, Kb7 45. Kd3, Kc7?.

Den sorte konge burde være spillet til a-linien, hvor hvids eneste chance for gennembrud ligger.

46. a5!, b×a5 47. b×a5, Kb7 48. c5, d×c5 49. d6, Kc6 50. a6, Se6.

Efter 50. —, Kb6 er 51. Lf7! afgørende.

51. L×h5, K×d6 52. a7, Sc7 53. Lg6, Ke5 54. Kc4, opgivet.

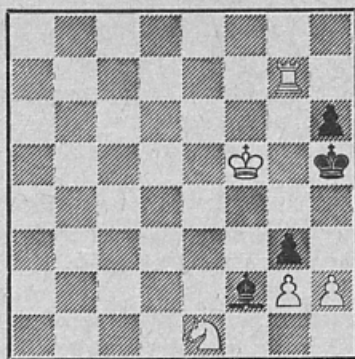
Men ikke 54. Le4 for 54. —, g4! og efter 55. f×g4?, c4†, og sort vinder!

Noter af Julius Nielsen.

I ILDLINIEN

(Frit oversat efter A. Herbstmann: Das Geheimnis des schwarzen Königs)

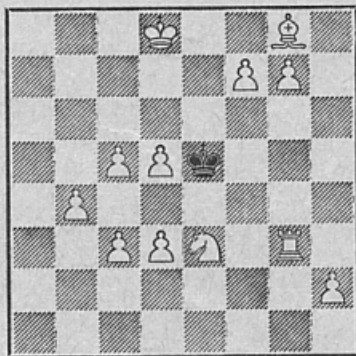
Mange skakspillere kender anekdoten om den svenske konge Karl XII, som efter nederlaget til Peter den Store havde forskanset sig i et slot i Bendery og nu var belejret af sine tidligere allierede — tyrkerne. For nu at slappe lidt af og komme på afstand af den ubehagelige situation, han befandt sig i, spillede Karl XII skak med sin adjutant Grothusen, og i et parti var der fremkommet følgende berømte stilling:

Karl XII råbte: »Mat i 3 træk, kære Grot-
husen!« (1. T×g3, L×g3 2. Sf3 og 3. g4†
mat). I samme øjeblik klirrede det fra et vin-
due, glasskår faldt ned på bordet og en tyrkisk
kugle slyngede den hvide springer af brættet!
Karl XII bevarede dog fatningen, kiggede igen
på stillingen og sagde så: »De bliver alligevel
sat mat, men nu i fire træk!« (1. h2×g3, Le3
2. Tg4, Lg5 3. Th4†, L×h4 4. g4† mat).
En ny kugle strejfede brættet og rev den hvide
bonde på h2 væk. Men Karl XII var iskold og
koncentrerede sig stadig om stillingen og er-
klærede: »Nu bliver De mat i 5 træk!« (1.
Tb7, Le3 2. Tb1, Lg5 3. Th1†, Lh4 4.
Th2!, g×h2 5. g4† mat eller 1. Tb7, Lg1
2. Tb1, Lh2 3. Te1!, Kh4 4. Kg6 og mat i
næste træk.)

Sådan spillede man skak i ildlinien i begyn-
delsen af det 18. århundrede!

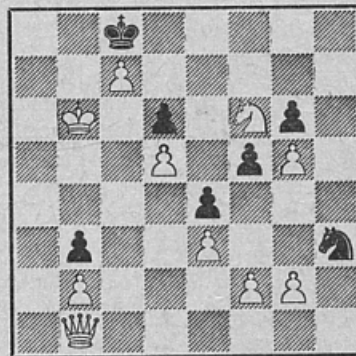
Nu prøver vi at forestille os, hvorledes hær-
førerne i den første verdenskrig spillede skak
f. eks. Joffre og French et eller andet sted ved
Verdun. De blev ikke generet af tyrkiske kug-
ler, men de tyske maskingeværer skrattede og
kunne være generende nok! Joffre var kommet
bedst fra åbningsspillet (!) og følgende stilling
var opstået:

French med sin engelske koldblodighed
tænkte ikke på at give op og det gjorde Joffre
så hidsig, at han erklærede sort mat i 2 træk!
Han havde til hensigt at spille 1. f7-f8 (Spring-
er) for efter 1. —, Kf4 at sætte mat med 2.
Sg6† eller efter 1. —, Kf6 at sætte mat med 2.
Sd7†. Men inden han fik udført trækket rev en
maskingeværssalve bønderne c5 og h2 af bræt-
tet. Joffre lod sig dog ikke bringe ud af fat-
ning. »Selvom fjendens kugler hjælper Dem er
der ingen redning. De er stadig mat i 2 træk!«

Den franske hærfører ville nu forvandle bon-
den på f7 til et tårn (for at undgå patstillin-
gen) og efter 1. —, Kd6 sætte sort mat med 2.
Sc4†. Dog — i samme øjeblik traf den næste
maskingeværssalve brættet og bønderne d5 og
g7 røg ud af brættet. »Intet skal forhindre mig
i at nå mit mål«, råbte Joffre. »Mat i 2 træk
er stadig en kendsgerning«. Næppe havde han
igen grebet om bonden på f7 for den gang at
forvandle den til en løber (Ellers havde sort
igen chancen for at blive pat!) og sætte mat
efter 1. —, Kf4 2. Ld6† eller 1. —, Kf6 2.
Lg7†, da en ny salve satte ind og fik bonden
på d3 og løberen på g8 til at ryge ud af bræt-
tet! Joffre holdt dog fast på den erklærede
matsætning i 2 træk og forvandlede nu Bf7 til
en dronning. Beskydningen fra maskingeværet
holdt op og French blev sat mat: 1. —, Ke4
2. Df5† eller 1. —, Ke6 2. De7.

Dette kuriøse mellem spil kunne opleves i
den første verdenskrig, men hvorledes forhol-
der det sig nu med spillet i ildlinien under den
anden verdenskrig? Her var granatkasterne det
forstyrrende moment og jeg var vidne til føl-
gende risikable parti. Vi lå dengang på øen
Sarema i området ved halvøen Syrwe, som vore
soldater kaldte for blindtarmen og forberedte
os på en landgang og det afgørende angreb.
Tyskerne anede, at deres sidste timer var talte
og beskød os med granatild. Det sovjetiske
artilleri bragte dog hurtigt den ene efter den
anden af modstandernes batterier til tavshed.
Vi havde i vort batteri en underofficer, der var
lidenskabelig skakspiller. I en ildpause satte
han sig til skakbrættet sammen med en officer
for at spille et parti og det var kommet frem
til følgende stilling:

Underofficereren havde dronning i overvægt
og ville nu sætte sin ven mat i 2 træk med 1.
Da1 fulgt af 2. Da8†, da en granat fra et ikke
nedkæmpet batteri kom hylende og en granat-
splint rev et stykke af skakbrættet — nemlig
felterne fra a1 til a6! Kvikt svarede han: »Det
betyder ingenting, vi går over på højre fløj og
sætter mat i 2 træk!« Han ville netop til at
spille 1. Dh1, da den næste granatsplint rev h-
linien af brættet! »Springeren er færdig, men
alligevel er der mat i 2 træk«, og han forbe-
redte sig på at spille 1. Dd1, da en ny splint
kom farende og rev g-linien af brættet! »Nu
bliver det straks vanskeligere«, sagde under-

officeren, »men der er stadig mat i 2 træk og vi fortsætter på trods af tyskerne!« Officeren var indforstået med det og hvid spillede det listige træk 1. f2-f4! »Pat«, erklærede officeren og glædede sig allerede over, at hans ven havde spillet sig selv et puds! »Du har vel i kampens hede helt glemt en passant-slaget?« var underofficerens svar og der var ikke noget at gøre for sort, som i øjnene kunne se svaret 1. —, e4×f3 e. p. 2. Df5† mat, men igen kom tyskerne ham til hjælp, idet en granatsplint kom farende og rev *f-linien* af brættet. »Spillet går videre«, erklærede underofficeren, og ville netop til at spille 1. D×e4, da det igen hylede i luften og *e-linien* blev revet bort! »Nu kan dronningen ikke angribe«, bemærkede officeren, »vil du være tilfheds med remis?« »Nej! Det er tilstrækkeligt at spille 1. Dc1 og når din konge går til d7 er du mat efter 1. c8 (D)!« »Jamen, hvis nu også *d-linien* forsvinder, så er der vel kun pat tilbage?« »Forsvin-

der ikke«, svarede underofficeren sejsrsikker! Men han tog fejl. Også *d-linien* røg sig en tur som offer for en granatsplint! Der var dermed ikke meget tilbage af brættet og brikker og vi blev kaldt til vore batterier for at nedkæmpe de sidste tyske batterier. Da det igen blev roligt, vendte vi tilbage til »brætstumpen!« »Vi vil spille partiet færdigt«, sagde underofficeren. »Jeg spiller 1. Ka7 og efter 1. —, K×c7 er du mat efter 2. Dc1†! Og i morgen vil vi sætte tyskerne mat«, erklærede underofficeren sejsrsbevidst!

Vi skylder så blot at fortælle vore læsere, at de benyttede opgaver er forfattet af henholdsvis *Sam Loyd*, *W. Pauly* og *T. R. Dawson*, og vi håber ikke, at De i iveren for at følge med i den sidste historie, har revet Deres bræt i stykker. Det er jo muligt vi vender tilbage med andre historier, hvor De får brug for hele brættet!

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24

KØBENHAVN K

TELEFON BYEN 6291

BUTIK GIRO

EN GROS Dansk 86178

FABRIK Norsk 99303

FORLAG Svensk 4205

POSTORDRE

Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt
og gammelt om

SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

kr. 1,00 pr. nummer

LITTERATUR

W. A. Földeak: 100 preisgekrönte Schach-partien

Tilsendt af *Walter de Gruyter & Co., Berlin*. 136 sider.

Anden omarbejdede udgave af forfatterens første bog med samme titel. Egentlig er det den ungarske skakmester Franz Chalupetzky's værk, Földeak fuldfører, idet Chalupetzky i krigsårene havde samlet næsten 600 partier – alle belønnet med skønhedspræmie – men døde inden udgivelsen af de 100 partier i august 1951. Det er indlysende, at der ud af et så stort materiale er muligt at finde frem til noget af det bedste i skaklitteraturen og forfatteren har da også vraget mange ud fra deisen: Hvor der ingen modstand bydes, gives der ingen kamp! Nogle af de ældre skønhedsparterier er reproduceret, men mange nye er kommet med den gang, og her finder vi navne som Tal, Bobby Fischer, Smyslov, Geller og Najdorf. Mange af partierne er udmærket kommenteret, ofte af de implicerede spillere, og her er meget at lære.

A. Aljechin: Auf dem Wege zur Welt-Meisterschaft 1923-27

Tilsendt af Walter de Gruyter & Co., Berlin, 222 sider.

Vi har tidligere i disse spalter anmeldt de to store turneringsbøger af Aljechin: Stormesterturneringen New York 1924 og New Yorker-turneringen 1927 udgivet af det berlinske forlag og der er et nøje sammenhæng mellem Aljechins vej til verdensmesterskabet og de to store turneringer! Ikke mærkeligt, at det nu er nødvendigt for det kendte forlag at udgive Aljechins lærerige og skakhistoriske bog i tredje oplag. Den afdøde verdensmester har meget at fortælle og lære nutidens skakspillere og han var en fremragende skribent.

Jostein Westberg: 101 Spelöppningsfällor

Tilsendt af Sveriges Schackförslag, 30 sider.

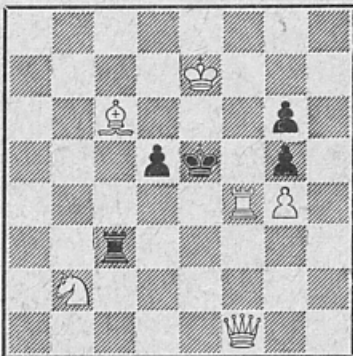
Et lille hefte, som er første del i en planlagt serie »Lilla Schackbiblioteket«, indeholdende et udvalg af mest almindelige faldgruber i åbningsspillet. Heftet kan købes til billige penge og der er altid noget at lære for den lærelystne.

PROBLEMSKAK

Under ledelse af Jan Mortensen og O. G. Lauritzen

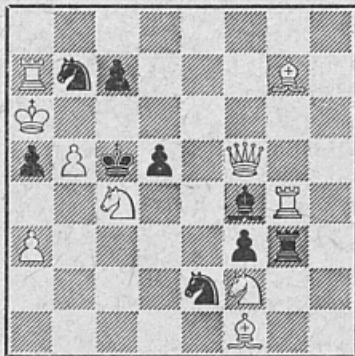
Originalopgaver

8156. Ole Balslev, Kbhvn.
(Debut)

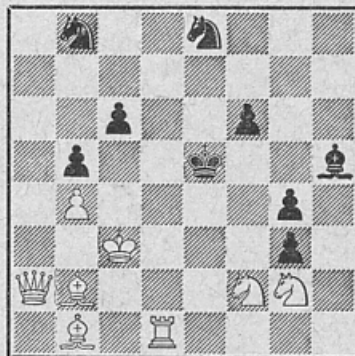
Mat i 2 træk

8157. Julius Buchwald
New York

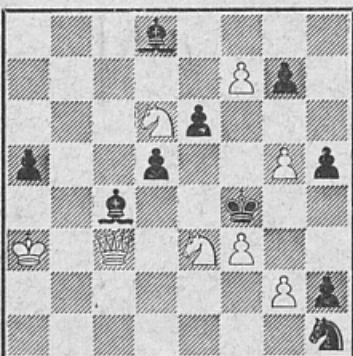
Mat i 2 træk

8158. A. Ellerman
Buenos Aires

Mat i 2 træk

8159. V. Buhelt
Randers

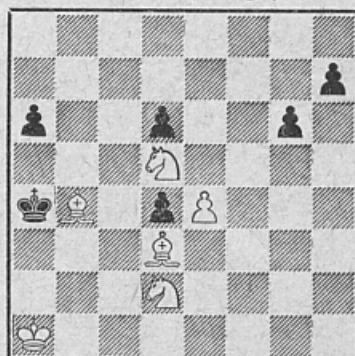
Mat i 3 træk

8160. Hilding Fröberg
Handen (Sverige)

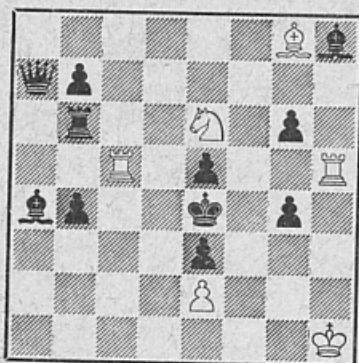
Mat i 3 træk

8161. Joralf Grande
Skogmo (Norge)

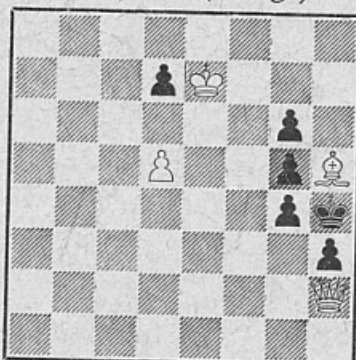
Mat i 3 træk

8162. Poul Hage
Rønne

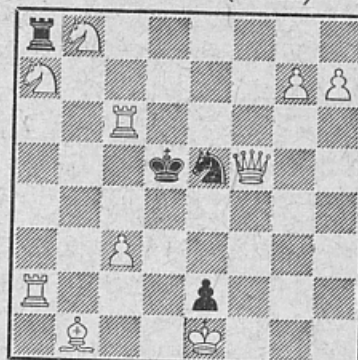
Mat i 3 træk

8163. Christer Jonsson
Tvärsåselet (Sverige)

Mat i 4 træk

8164. Jan A. Rusek
Komorowice (Polen)

Selvmat i 4 træk

8165. H. V. Tuxen, Fredericia. Kb6, La3, Sa6, Sc4, Bc2 - Ka4, Sd3. Mat i 2 træk.

8166. K. Sujitno, Jogjakarta (Indonesien).

Kd7, Dd2, Ld3, Ba2, Bg2 - Kd4, Ba3, Bd5, Bd6, Bg3. Mat i 3 træk.

8167. Jens Claussen, Viborg. Kc4, Lb3 - Kc1, La5, Bd3, Be2. Hjælpermat i 3 træk.

Løsninger til opgaverne

i marts-nummeret

- ad 7926 Korr. har desværre nu biløsning: 1. Db7 Kc5 2. Sd3†. 1. —, Kc4 2. Lg8†.
- ad 8010 Korr. har også her fået en biløsning: 1. Tc2. Disse biløsninger er alene angivet af V. Røpke.
- 8133 Vilh. Hansen: 1. Dc1.
- 8134 E. Wennick: 1. Se8. Biløsn.: 1. L×a2†. Skade for den fine udførelse med flugtfelt. (V.R.).
- 8135 K. W. Wong: 1. d×e! Bonden på e7 skal være hvid. - Som trykt kun løselig ved 1. T×e7.
- 8136 E. A. Wirtanen: 1. Se5. Biløsn.: 1. Th5-h6. Forfatteren korrigerer således: Lh3 og Bg4 erstattes med sort Th4.
- 8137 V. Buhelt: 1. Sc6, truer 2. De2†. 1. —, Kf5 2. De2. 1. —, Kd5 2. Dd2†. 1. —, Kf3 2. Sg5†. 1. —, Sf5, g2 2. Dg2†. 1. —, Sc4 2. Dh4†. Nøglen giver 2 flugtfelter. (O.G.L.).
- 8138 K. Dybe: 1. Lh7, Kd5 2. Db7†. 1. —, h5 2. Dg5†. 1. —, Se7 2. De7†.
- 8139 S. Jensen: 1. Tb1 2. Lb2 3. Lc1 4.

Ld2† 5. Le1. Interessant. (O.G.L.).

8140 I. Mikan: 1. Lb5, Sf6 2. Td6† 3. De5†. 1. —, Sh6 2. De7† 3. De5†. To smukke spil. (O.G.L.).

8141 H. Hultberg: Skinspil: 1. Sf4, g4 2. Sd5, g3 3. Sb6 mat. Løsning: 1. a2, Sf2 2. a1(T)†, Sd1 3. Ta3, Sb2 mat.

Løserturneringen

Total marts: P. Andersen 71, K. Austrheim 230, A. K. Buhelt 389(16), S. Christensen 43, Jens Claussen 206(2), A. Dithmer 258(8), Henry Eriksen 313(19), H. V. Hansen 183(2), Kjeld Jensen 31, T. Larsen 92, H. Juel 299, J. Jørgensen 315(6), F. Kristiansen 31, E. Krog 23, V. Kvist 72, F. Larsen 43, K. E. Larsen 146(8), H. Lassen 16, M. Lorensen 94(1), Masanek 199, I. Pedersen 202, J. P. Pedersen 26, N. P. Pedersen 164, E. Peschardt 37, A. M. Poulsen 54, O. Reeh 343(7), V. Røpke 344(32), A. S. Sørensen 28, K. Thrane 244(11), A. Tipsmark 267(10) P. Østerbye 489(7), og øvrige løserne uforandrede. H. J. Lassen bydes velkommen blandt løserne.

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense, tlf. (09) 12 52 50, girokonto 9638.

Afsluttede partier

Landsholdsklassen 1963: S. From vandet over Lau. Laursen, Kurt Stoltze og Kurt Jessø. Poul Larsen vandt over S. From og Kurt Jessø.

Mesterklassen: 149: 4-7. - 150: 6/1, 6/5.

1. klasse: 278: 5-6. - 279: 3-1, 4/3, 4/6, 7-1. - 280: 6/1.

2. klasse: 525: 3/2. - 532: 1/2, 6/7. - 533:

5/6. - 536: 4/1. - 538: 6/4, 6/5. - 539: 5 op-
giver alle, 2-3, 2/6. - 540: 5/6.

3. klasse: 607: 5 skal indsende afskrift mod
3, 7/3, 1/7, 2/5. - 609: 3/2. - 611: 6/3, 7/3,
7/6, 7-1. - 612: 7-5, 2/1, 3/1. - 613: 6/4, 3/4,
5/4, 1/2, 1/6, 2/4, 7/4. - 615: 7/2.

4. klasse: 512: 7/3, spiller 1 med 2? - 514:
2/1 på tid, 3/1 på tid, 2/6. - 516: 5/7, 3/4. -
517: 1-2, 1-2. - 518: 6/4, 6/7, 6/2, 1/3, 1/7. -
519: 2/1. - 520: 7/4. - 521: 4/3, 6/5, 4/7, 5/2,
7/5. - 522: 1/5, 4/6, 4/2. - 524: 7/5.

Afsluttede grupper

M. 147:

1. Preben Thystrup, Hvidovre	2½	3.	7,20
2. H. Th. Jensen, Gudum	2		
3. Hans Kelstrup, Sdr. Hygum	5	1.	39,00
4. Jakob Salling, Voer	4½	2.	30,35
5. Mogens Viborg, Odsene	2½	3.	7,20
6. Emil Levin, Rønne	2½	3.	7,25
7. C. J. Christensen, Frederiksh.	2		

I 271:

1. Vagner Høeg, Sparkær	2½		
2. J. G. Nielsen, København	4	2.-3.	20,00
3. S. O. v. Seelen, Esbjerg	0		
4. H. Kjærgaard, Frederiksh.	4	2.-3.	20,00
5. Jørn Sloth, Hurup	5½	1.	30,00
6. Bjarne Larsen, Århus	2		
7. A. V. Jørgensen, Slagelse	1		

II 524:

1. Chr. Christensen, Farsø	4½	2.	18,65
2. Evald Sørensen, Svanholm	3½	3.	13,35
3. Kurt Nielsen, København	6	1.	24,00
4. Alf Andersen, Århus	2		
5. P. W. Jørgensen, Humlebæk	1		
6. Bent Rolighed, Odense	2½		
7. N. A. Hansen, Skalborg	1½		

II 531:

1. Marius J. Lorensen, Brønshøj	3½	1.-2.	16,00
2. Erik Ibsen, Sorø	3		
3. C. Matthiesen, Virklund	3½	1.-2.	16,00
4. Jørgen Hansen, Odense	2		

III 604:

1. Erling Høiberg, Vinderup	6	1.	18,65
2. F. Flegin, Glostrup	0		
3. Henry Bertelsen, Ålborg	3	2.	6,70
4. Erling T. Andersen, Græsted	3	2.	6,65

III 606:

1. H. V. Jensen, Herlev	4½	2.	13,35
2. Nygård Pedersen, Sommerst.	0		
3. Kurt Lauridsen, Esbjerg	5	1.	18,65
4. Ernst Nielsen, Grindsted	2½		

IV 507:

1. Erik L. Svendsen, Byrum	5	1.-2.	21,35
2. Ivan Sørensen, Vejle	4½	3.	13,35
3. Jens Johansen, Degerfors	3½		
4. Fr. Madsen, Skanderup	1		
5. Orla Christiansen, Assens	5	1.-2.	21,30
6. Chr. Nolde, Århus	0		
7. Bjarne Leth, Staurby	2		

IV 513:

1. S. Dresling, Gentofte	5	1.-2.	21,35
2. Leif Johansen, Kokkedal	3		
3. H. H. Rasmussen, Odense	5	1.-2.	21,30
4. Søren Olesen, Skanderborg	2		
5. K. Th. Pedersen, Nøvling	2		
6. Jørgen A. Nielsen, Odense	4	3.	13,35
7. Mads Chr. Madsen, Kolding	0		

IV 515:

1. Carl Skøtt, Kolding	0		
2. Leif Nørholm, Århus	3½		
3. Ole Pedersen, Hjørring	4½	1.	18,65
4. Johs. Cichos, Herlev	4	2.	13,35

Axel Nielsen.

Internationale turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Lektor Arne Henriksen, Tarm*, tlf. 149, girokonto 105915.

Nordensmesterskaber

NM/1963, nye resultater: Thor Støre, Norge-E. Nyström, Finland 1-0; E. Nyström-G. Lågland, Finland ½-½; K. Johansson, Sverige-E. Nyström 1-0; G. Petursson, Island-K. Johansson ½-½; A. J. Roos, Hillerød-A. Gulbrandsen, Norge 0-1. Johansson fører med 2½ af 3, mens Støre har 2 af 3.

Verdensmesterskaber

VM/V/semifinalerne (gruppe 3): F. Bartha, USA-Chr. Wågner Nielsen, Svenborg 0-1. Chr. Wågner har derefter 7½ af 11.

Indbydelse til holdkampe pr. korrespondance

Østtyskland (DDR) indbyder gennem sin leder for internationale klubmandskabskampe pr. korrespondance *danske klubber* til at spille mod tilsvarende østtyske, så at hvert klubhold er på fra 4 til højst 8 spillere (også juniorhold har interesse). Skulle en eller flere danske klubber have

lyst at spille en sådan kamp, bedes man til undertegnede sende følgende: 1) klubbens navn, 2) deltagernes navne, adresser og holdopstilling, 3) lederen af holdet; den sidste skal helst kunne lidt tysk. Jeg skal derefter kontakte DDR og søge kampen arrangeret, rimeligvis med start omkring august-oktober. Alle nærmere oplysninger kan indhentes hos undertegnede.

Arne Henriksen, Tarm.

NYHEDER

Den sønderjydske enkeltmands-turnering

har været afholdt i Tinglev og gav følgende resultat: Nr. 1 og »Sønderjysk mester«: *Vagn Jacobsen*, Haderslev, 6 points (8), lektor *Sejer- sen*, Sønderborg, 6 p., *Kaj Bjørnskov*, Haderslev, 6 p., *A. Andresen*, Haderslev, 5½ p., *S. Ravn*, Sønderborg, og *A. Clausen*, Sønderborg, hver 5 points.

I 1. klasse fik *Jens Frolund*, Åbenrå, og *Hans Jensen*, Sønderborg, hver 7 points (af 8).

I 2. klasse fik *P. Jespersen*, Rødekro, og lærer *Schrump*, Padborg, hver 7 points.

Der deltog 54 spillere i det vellykkede stævne. Divisionsturneringen har øget partiernes kvalitet betydeligt. Den af værten, hr. Enevoldsen, udsatte præmie tilfaldt den nye sønderjyske mester.

B. B.

Interzoneturneringen spilles i Amsterdam

Nu er de respektive zoneturneringer afsluttet, og vore læsere finder de seneste resultater i dette nummer. Interzoneturneringen, som spilles i Amsterdam fra den 19. maj til den 23. juni, skulle herefter få følgende sammensætning:

- Zone 1: Gligoric, Jugoslavien, Darga, Vest-tyskland, og Lengyel, Ungarn.
- Zone 2: Portisch, Ungarn, Bent Larsen, Danmark, og Ivkov, Jugoslavien, idet Ivkov har vundet omkampen mod Robatsch, Østrig, med 2-0.
- Zone 3: Bilek, Ungarn, Tringov, Bulgarien, og Pachman, Czekoslovakiet.
- Zone 4: Spasski, Smyslov, Stein, Bronstein og Tal, alle Sovjet.
- Zone 5: Bobby Fischer, Bisguier og Reshevsky, alle USA.
- Zone 6: Zvonke Vranesic, Canada.
- Zone 7: En spiller fra Midt-Amerika (ukendt).
- Zone 8: Rosetto, Foguelman og S. Schweber, alle Argentina.
- Zone 9: En spiller fra den vestasiatiske zone (ukendt).
- Zone 10: Bela Berger, Australien.

Jo, Bent Larsen vil komme i stærkt selskab og skal være mellem de seks bedste for at gå videre til næste etape på vejen til verdensmesterskabet – kandidatturneringen – hvortil *Keres* og *Botvinnik* er kvalificeret. Kandidatturneringen, som spilles næste år, afgøres efter de seneste bestemmelser som matcher. Vi ønsker Bent Larsen lykke og held i den vanskelige turnering, han nogensinde har deltaget i!

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition. Danmark, Norge, Sverige, Island og Finland kr. 18,00 pr. år, øvrige udland kr. 20,00 pr. år. Enkelte numre kan fås i ekspeditionen à kr. 2,25.

Dansk Skak Union:

Formand: Overlærer Kjær Larsen, Juulsvej 25, Varde. Tlf. 2 10 21.

Kasserer: Bogholder O. H. Parbo, Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220.

Sekretær og propagandaleder: *Eigil Meedom*, Fåborgvej 86, Fruens Bøge.

Korrespondanceafdelingen: Skakforhandler Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense. Tlf. 12 52 50

Redaktionen: Ledende redaktør, *Eigil Pedersen*, Bjørnholmsallé 19, Viby J. – Problemskak: *Jan Mortensen*, H. P. Olsensvænge 19, Tåstrup, tlf. 99 25 58 (originalopgaver), og *O. G. Lauritzen*, Ålekistevej 213 A¹, Vanløse, tlf. 71 70 78 (løsninger).

Skakbladets ekspedition: Hulkærvej 8, Søborg. Tlf. Sø. 7220, postgiro 208 01.

Nyheder

L. Barden: Die spanische Partie. En udførlig bog om »Spansk åbning« af en af Englands mest teorikyndige spillere. Tysk. 100 sider	21,00
Grob: Grob's Angriff (1. g2-g4). 36 sider med varianter m. m. + 15 sider med tilhørende partier som eksempler	18,00
Pachman: Theorie der Schacheröffnungen, Offene Spiele, bind I. Pachman's åbningsbøger, der har været udsolgt i lang tid, udkommer nu i ny udgave. - Foreløbig er bind I udkommet med følgende indhold: Spansk, Tre- og firspringerspil, Italiensk, Evansgambit, Skotsk, Philidor, Russisk, Wienerparti, Kongegambit, Nordisk gambit m. m.	25,75
Om kort tid udkommer bind II (Halboffene Spiele) med Fransk, Caro-Kann, Siciliansk, Aljehins forsvar, Skandinavisk, Jugoslavisk m. m. - Forudbestillinger modtages (pris ca. 25,75)	
Müller: Das Zentrum in der Schachpartie. Tysk. 138 sider	26,80
Schwarz: Handbuch der Schacheröffnungen, bind 14 (1. c2-c4). Indb. 40,00 - hft.	34,35
Deppe: Froms Gambit. 90 partier med mange interessante åbningsnyheder. 87 sider	16,75
Gelenczei: 200 Eröffnungsfallen. Tysk. 206 sider. Interessant bog	18,90
Kühnle/Crisovan: USA Championship 1962/63. 1. Fischer. 2. Bisguier. 3-5. Reshevsky, Addison, Evans. 66 partier	8,05
Kühnle/Crisovan: Clare Benedict Challenge Cup 1963. 60 partier + 50 partier fra tidligere Clare Benedict-turneringer	9,00
Kühnle/Crisovan: Piatigorsky Cup, Los Angeles 1963. 1-2. Keres, Petrosjan. 3-4. Najdorf, Olafsson. 5. Reshevsky. 6. Gligoric. 7-8. Benkö, Panno. - 56 partier	9,00
Kühnle/Crisovan: 30. sovjetiske Meisterschaft, Erewan 1962. 1. Korchnoj. 2-3. Tal, Tajmanow. 4. Cholmov. 5. Spasskij. 6. Stein. - 20 deltagere - 190 partier	10,75
O'Kelly: 34 Mal Schachlogik. 34 udførligt kommenterede korrespondancepartier af den 3. verdensmester i korrespondanceskak	21,00
Brinckmann/Rellstab: Turnier Taschenbuch. 2. oplag, 172 sider	14,00
Gurwitsch/Speckmann: Meisterwerke der Endspielkunst. En artikel om »Poesie des Schachs« samt 105 fine studier af forskellige forfattere. - 137 sider	30,00
Lampe: Die Dame und der König (Kulturgeschichte des Schachspiels). - 76 sider	21,00
Pachman: Modern Chess Theory, Queen's Gambit und other close games. 383 sider	27,00
Sergeant: Championship Chess. Verdensmesterskabskampene gennem tiderne. 66 partier	11,85
Howard: The American two-move chess problem. 212 opgaver. 97 sider ...	8,85
Howard: How to solve chess problems. 2. udgave. 112 moderne opgaver. 171 sider	9,00
Gligoric/Sokolov: Sicilianska Obrana, 1. del. Jugoslavisk. Fortrinlig bog om »Siciliansk åbning«. 132 sider. Indb. 17,25 - hft.	15,50
Zoneturneringen, Kecskemet 1964. 1. Tringov. 2-3. Bilek, Pachman. 4. Matanovic. 5-6. Szabo, Damjanovic. - 128 partier - 16 deltagere	6,00
19. jugoslaviske mesterskab, Zenica 1964. 1.-2. Udovic, Ivkov. 3-5. Trifunovic, Bradvarevic, Matulovic. - 231 partier - 22 deltagere	9,50
2. internationale Capablanca-Mindeturnering, Havanna 1963. 1. Korchnoj. 2-4. Tal, Geller, Pachman. 5-6. Barcza, Ivkov. 7. Darga. 8. Uhlmann. - 143 partier	8,75
Landskamp Jugoslavien-Sovjetunionen, Rijeka 1963. 60 partier	7,30

Stort udvalg af smukke præmier med skakmotiver

Franko forsendelse over hele landet - Skriv efter vort store, gratis katalog

Axel Nielsens Skakforlag

Egebæksvej 7 . Odense . Telefon (09) 12 52 50 . Giro 9638